

ЭФЕКТЫЎНЫЯ АДУКАЦЫЙНЫЯ ТЭХНАЛОГІІ Ў ВЫКЛАДАННІ КУРСА “ПРАЕКТАВАННЕ МУЗЕЙНЫХ ЭКСПАЗІЦЫЙ”

Адзін з галоўных кірункаў развіцця сучаснага грамадства – інфарматызацыя адукацыі, якая забяспечвае шырокае ўкараненне ў практыку педагагічных распрацовак, накіраваных на ўдасканаленне форм і метадаў арганізацыі вучэбнага працэсу.

Прымяненне ў адукацыі камп’ютэраў і інфармацыйных тэхналогій аказвае істотны ўплыў на змест, метады і арганізацыю вучэбнага працэсу па розных дысцыплінах, у тым ліку па курсе “Праектаванне музейных экспазіцый”.

У 1990-я гг. у адукацыі пачынаюць выкарыстоўвацца мультымедыяныя тэхналогіі, камп’ютэрныя энцыклапедыі, электронныя кнігі, даведнікі па літаратуры, жывапісе, музыцы. Мультымедыя – гэта сучасная камп’ютэрная інфармацыйная тэхналогія, якая дазваляе аб’яднаць у камп’ютэрнай сістэме тэкст, гук, відэавыяву, графічную выяву, анімацыю, што аказвае значны ўплыў на працэс паспяховага засваення матэрыялу лекцый студэнтамі. З пункту гледжання гуманітарных ведаў мультымедыя – новы тып узаемадзеяння паміж выкладчыкам і студэнтам.

Гэта стварае магчымасці гуманітарызацыі адукацыі. З развіццём мультымедыяных тэхналогій камп’ютэр становіцца сродкам навучання студэнта, які можа наглядна прадстаўляць самую разнастайную інфармацыю.

У сувязі з развіццём адукацыйных інфармацыйных тэхналогій сёння ў працэсе правядзення заняткаў па курсе “Праектаванне музейных экспазіцый” прымяняецца комплексны падыход да іх выкарыстання на лекцыях.

Методыка выкарыстання мультымедыятэхналогій дазваляе вырашыць наступныя задачы:

- 1) удасканаліць сістэмы кіравання навучальным працэсам на розных этапах лекцый або семінарскіх заняткаў па курсе “Праектаванне музейных экспазіцый”;

- 2) умацніць і паглыбіць матывацыі навучання;

3) палепшыць якасць навучання і выхавання, што павінна павысіць інфармацыйную культуру студэнтаў у галіне праектавання музейных выстаў і экспазіцый;

4) павысіць узровень падрыхтоўкі студэнтаў у галіне сучасных інфармацыйных тэхналогій;

5) прадэманстраваць магчымасці камп'ютэра ў навучальным працэсе [1, с. 234].

Мультымедыйныя заняткі дапамагаюць вырашыць наступныя дыдактычныя задачы: 1) засвоіць базавыя веды па прадмеце; 2) сістэматызаваць засвоеныя веды, звязаныя з экспазіцыяй, новымі выставачнымі тэхналогіямі, новымі паступленнямі ў фонды музея; 3) сфарміраваць навыкі самакантролю; 4) сфарміраваць матывацыю да навучання ў цэлым і да прадмета ў прыватнасці; 5) аказаць вучэбна-метадычную дапамогу студэнтам у самастойнай рабоце па пошуку інфармацыі на сайтах музеяў, сайтах па мастацтве, у тым ліку архітэктуры, жывапісе, скульптуры, графіцы і інш.

Даследаванні інстытута "Еўралінгвіст" (Галандыя) паказалі, што большасць людзей запамінае 5% пачутага і 20% убачанага. Адначасовае выкарыстанне аўдыя- і відэаінфармацыі павышае запамінальнасць да 40–50%. Мультымедыяпраграмы ўтрымліваюць інфармацыю аб розных формах і тым самым робяць працэс навучання больш эфектыўным. Эканомія часу, неабходнага для вывучэння канкрэтнага матэрыялу, у сярэднім складае 30%, а набытыя веды захоўваюцца ў памяці значна даўжэй [2, с. 221].

Пры выкарыстанні на лекцыі мультымедыйных тэхналогій структура лекцыі па курсе "Праектаванне музейных экспазіцый" прынцыпова не мяняецца. У ёй па-ранейшаму захоўваюцца ўсе асноўныя часткі. Трэба адзначыць, што этап матывацыі ў дадзеным выпадку павялічваецца і мае пазнавальную нагрузку. Гэта неабходная ўмова паспяховасці навучання, таму што без цікавасці да назапашвання ведаў, без уяўлення і эмоцый немагчыма творчая дзейнасць студэнтаў.

Структурная кампануюка мультымедыйнай прэзентацыі з прымяненнем гіпертэкставых зносак развівае сістэмнае, аналітычнае мысленне. Акрамя таго, з дапамогай прэзентацыі можна выкарыстоўваць разнастайныя формы арганізацыі пазнавальнай дзейнасці: франтальную, групавую, індывідуальную.

Мультимедыйная прэзентацыя, такім чынам, найбольш аптымальная, адпавядае дыдактычным мэтам лекцыі і дазваляе разгледзець наступныя аспекты:

- адукацыйны: успрыманне студэнтамі вучэбнага матэрыялу;
- развіваючы: актывізацыя творчай дзейнасці студэнтаў, у выніку якой развіваюцца пазнавальны інтарэс, уменні абагульняць, аналізаваць, параўноўваць;
- выхаваўчы: фарміраванне навуковага светапогляду, уменняў дакладна арганізаваць самастойную і групавую работу, выхаванне пачуцця сяброўства і ўзаемадапамогі [3, с. 234].

Мультимедыйныя тэхналогіі могуць выкарыстоўваюцца для анансавання тэмы лекцыі. У такіх выпадках асноўныя палажэнні разглядаемага пытання прадстаўляюцца на CD у скарочаным выглядзе.

Сучасныя тэхналогіі могуць таксама суправаджаць тлумачэнне выкладчыка. На практыцы выкарыстоўваюцца створаныя спецыяльна для канкрэтных лекцый мультимедыйныя канспекты-прэзентацыі, якія ўтрымліваюць кароткі тэкст, асноўныя схемы, малюнкi, фотаздымкі, відэафрагменты выстаў, дэманстрацыю паслядоўнасці дзеянняў на камп'ютэры для выканання практычнай часткі работы. Вялікую цікавасць у студэнтаў выклікае прагляд вэб-сайтаў музеяў на лекцыі. Сярод найбольш папулярных – амерыканскі пошукавы сервер “musee”, сервер музеяў свету па краінах – www.witcombe.bcpw.sbc.edu/, сервер буйнейшых мастацкіх музеяў свету – www.artcyclopedia.com/museums-int., спіс музеяў і арганізацый у складзе ICOM – www.icom.org, профільныя групы музеяў краін свету – www.zona.ru/direktori/rus. Калі гаварыць пра бібліятэкі музейнай літаратуры, найбольш поўным з'яўляецца збор Смітсанаўскага інстытута (ЗША, www.si.edu). Акрамя шматтысячнай бібліяграфіі, у камп'ютэрную базу даных гэтай бібліятэкі ўведзены тэксты тысяч артыкулаў і манаграфій па розных праблемах музейнай справы. Найбольш поўная музеаграфічная бібліятэка знаходзіцца ў віртуальнай бібліятэцы Міжнароднага савета музеяў (www.comlab.ox.ac.uk/archive/other/museums/world.html). З электронных перыядычных выданняў можна назваць публікуемы ў Вялікабрытаніі часопіс “Journal of Conservation and Museum studies”. Сярод крыніц на рускай мове – часопісы “Мир музея”, “Курьер Российской академии

наук". Гэтыя часопісы размешчаны на серверы "Музеі Расіі" [4]. Менавіта тут студэнты могуць знайсці патрэбную інфармацыю для падрыхтоўкі да семінарскіх заняткаў.

Пры выкарыстанні мультымедыяпрэзентацый падчас тлумачэнняў новай тэмы дастаткова лінейнай паслядоўнасці кадраў, у якой могуць быць паказаны самыя цікавыя моманты тэмы. На экране могуць таксама з'яўляцца азначэнні тэрмінаў (напрыклад, экспазіцыя, тэхнарабочае праектаванне, мантаж і інш.), схемы, якія студэнты запісваюць у сшыткі (пры наяўнасці тэхнічных магчымасцей кароткі канспект зместу прэзентацыі можа быць размножаны для кожнага студэнта). Паказ такой прэзентацыі робіцца выкладчыкам на камп'ютэры з прымяненнем сродкаў праекцыі на экран. Пераход ад кадра да кадра ў такім выпадку робіцца толькі пры дапамозе клавiш або мышкі, без выкарыстання аўтаматычнага пераходу праз кароткі час, паколькі вучэбны працэс патрабуе для ўспрымання студэнтамі таго ці іншага кадра дадатковага часу [5, с. 324].

Мультымедыйныя сродкі могуць быць выкарыстаны як інфармацыйна-вучэбныя дапаможнікі па праектаванні выстаў. У навучанні асаблівы акцэнт робіцца сёння на самастойную работу студэнтаў па пошуку, асэнсаванні і перапрацоўцы новых ведаў, звязаных з той ці іншай галіной праектнай і выставачнай дзейнасці. Выкладчык у такім выпадку выступае як арганізатар працэсу навучання і кіраўнік самастойнай работы студэнтаў.

Мультымедыйныя сродкі таксама могуць быць выкарыстаны для кантролю ведаў. Выкарыстанне камп'ютэрнага тэсціравання павышае эфектыўнасць вучэбнага працэсу, актывізуе пазнавальную дзейнасць студэнтаў. Тэсты могуць уяўляць сабою карткі з пытаннямі, адказы на якія студэнты запісваюць у сшыткі ці на спецыяльным бланку [1, с. 345].

Пры рабоце з мультымедыйнай прэзентацыяй на занятках па курсе "Праектаванне музейных экспазіцый" неабходна перш за ўсё ўлічваць псіхафізіялагічныя заканамернасці ўспрымання інфармацыі з экрана камп'ютэра, тэлевізара, праекцыйнага экрана. Работа з візуальнай інфармацыяй, якая падаецца з экрана, мае свае асаблівасці і пры працяглай працы выклікае стомленасць. Асабліва працаёмкай для чалавечага зроку з'яўляецца праца з тэкстамі.

Такім чынам, пры дапамозе мультымедынай прэзентацыі можна ўдасканаліць сістэму кіравання навучаннем на розных этапах лекцый і семінараў па курсе “Праектаванне музейных экспазіцый”; павысіць матывацыю навучання; палепшыць якасць навучання і выхавання. Пры гэтым неабходна ўлічваць псіхалагічныя асаблівасці студэнтаў і выбар найбольш эфектыўных элементаў камп’ютэрных тэхналогій для вырашэння пастаўленых задач канкрэтнай лекцыі.

-
1. Глушаков, С.В. Персональный компьютер: учебный курс / С.В.Глушаков, И.В.Мельников. – Харьков: Фалио; М.: АСТ, 2002. – 499 с.
 2. Кирмайер, М. Мультимедиа / М.Кирмайер. – СПб.: ВНУ-Санкт-Петербург, 1999. – 248 с.
 3. Информатика: базовый курс / С.В.Симонович [и др.]. – СПб.: Питер, 2001. – 640 с.
 4. <http://www.adit.ru>. – Дата доступу: 11.02.10.
 5. Информатика: энциклопедический словарь для начинающих / сост. Д.А.Поспелов. – М.: Педагогика-Пресс, 2000. – 352 с.